

Številka: 542-71/2022/12

Ljubljana, 27. 6. 2022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Stališče Vlade Republike Slovenije do pobude Mednarodnega denarnega sklada za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in 7. člena Zakona o članstvu Republike Slovenije v Mednarodnem denarnem skladu (Uradni list RS, št. 2/93, 70/98 in 29/10) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije podpira pobudo Mednarodnega denarnega sklada za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu.
2. Vlada Republike Slovenije se seznanja, da bo prispevka Slovenije za odpis dolga Somaliji v evrski protivrednosti 168.765 SDR in za odpis dolga Sudanu v evrski protivrednosti 1.188.840 SDR zagotovila Banka Slovenije ter soglaša, da ji Republika Slovenija ta sredstva povrne.

Barbara KOLENKO HELBL
GENERALNA SEKRETARKA VLADE

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Banka Slovenije.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Urška Cvelbar, generalna direktorica, Ministrstvo za finance; - mag. Robert Petek, vodja Sektorja za bančništvo, Ministrstvo za finance; - Irena Ferkulj, sekretarka v Sektorju za bančništvo, Ministrstvo za finance.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		
Sredstva v višini 213.319 evrov, ki ustrezajo protivrednosti prispevka Slovenije za odpis dolga Somaliji, so zagotovljena na PP 211005 Povračilo sredstev Banki Slovenije iz naslova poslov z Mednarodnim denarnim skladom. Manjkajoča sredstva v višini največ 1.550.000 evrov, ki bodo namenjena za prispevek za odpis dolga Sudanu, pa se bodo zagotovila z razporeditvijo sredstev iz splošne proračunske rezervacije pri Ministrstvu za finance, saj sredstva na PP 211005 za navedene namene niso zagotovljena v zadostni višini.		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu					
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3	
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna					
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov					
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna					
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov					
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva					
II. Finančne posledice za državni proračun					
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:					
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
Ministrstvo za finance	1611-11-0009 Prispevki, donacije, financiranje odpisa dolgov	211005 Povračilo sredstev Banki Slovenije iz naslova poslov z Mednarodnim denarnim skladom	213.319	/	
SKUPAJ			213.319		
II.b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo:					
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
Ministrstvo za finance	1611-11-0032	7608 Tekoča proračunska rezerva	1.550.000	/	
SKUPAJ:			1.550.000		
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:					
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1		
SKUPAJ					
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR					

/	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE
Klemen Boštjančič MINISTER	

PRILOGI:

- Priloga 1: Predlog sklepa
- Priloga 2: Stališče Vlade Republike Slovenije do pobude Mednarodnega denarnega sklada za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu

SKLEP

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in 7. člena Zakona o članstvu Republike Slovenije v Mednarodnem denarnem skladu (Uradni list RS, št. 2/93, 70/98 in 29/10) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije podpira pobudo Mednarodnega denarnega sklada za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu.
2. Vlada Republike Slovenije se seznanja, da bo prispevka Slovenije za odpis dolga Somaliji v evrski protivrednosti 168.765 SDR in za odpis dolga Sudanu v evrski protivrednosti 1.188.840 SDR zagotovila Banka Slovenije ter soglaša, da ji Republika Slovenija ta sredstva povrne.

Barbara KOLENKO HELBL
GENERALNA SEKRETARKA VLADE

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije,
- Banka Slovenije.

Stališče Vlade Republike Slovenije do pobude Mednarodnega denarnega sklada za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu

Generalna direktorica Mednarodnega denarnega sklada (MDS) Kristalina Georgieva je v pismu z dne 20. decembra 2019 države članice MDS pozvala, da podprejo pobudo za odpis dela zunanjega dolga Somaliji. V sporočilu je navedla, da ima Somalija po več desetletjih državljanske vojne in gospodarske nestabilnosti zgodovinsko priložnost za normalizacijo odnosov z mednarodno skupnostjo. Somalijske oblasti so si prizadevale obnoviti svoje gospodarstvo kljub zelo težkim okoliščinam, s katerimi so se spopadale. Velik napredek so opravili pri krepitvi gospodarskih politik in institucij ter pokazali močno zavezo za spremembe v zahtevnem okolju, v katerem država deluje. Naslednji kritični korak k ponovni močni povezavi Somalije z donatorji in mednarodnimi institucijami je bila odprava zaostalih plačil do MDS, Skupine Svetovne banke (SSB) oziroma Mednarodnega združenja za razvoj (International Development Association, IDA) in Afriške razvojne banke. Ta je bila pogoj za začetek procesa odpisa dela dolga v okviru Pobude v zvezi z močno zadolženimi revnimi državami (Heavily Indebted Poor Countries Initiative, HIPC). S pomočjo mnogih donatorjev je Somalija pogoje za odpis dolga v okviru HIPC (t. i. Decision Point) izpolnila 25. marca 2020. Ko bo proces HIPC, ki je pogojen z izpolnitvijo MDS programa, zaključen (t. i. Completion Point, predvidoma marca 2023), bo Somalija upravičena tudi do odpisa dolga preko Sklada za multilateralni odpis dolgov, ustanovljenega leta 2005, v katerega od ustanovitve prispeva sredstva tudi Slovenija.

10. maja 2021 je generalna direktorica MDS Georgieva na guvernerje MDS naslovila dodatno zaprosilo in sicer za pristop držav članic k odpisu dolga za Sudan. Ta se je po več kot 30 letih izolacije znašel v položaju, ko politična situacija v okviru prehodne vlade ter zadovoljivi rezultati v programu MDS odpirajo možnosti za odpis dolga v okviru HIPC.

Predlog MDS za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu

Somalija tujini dolguje 5,3 mrd USD, od tega dolg do MDS znaša 242 mio SDR, Sudan pa tujini dolguje 50 mrd USD, od tega MDS 992 mio SDR. Dolg Somalije in Sudana do MDS je predmet odpisa v okviru HIPC.

MDS je članice prosil, da za financiranje deleža odpisanega dolga prispevajo del ali celoto svojih prispevkov v notranjih virih MDS iz t. i. Special Contingent Account (SCA-1) in Deferred Charges Account (DCA), ki so jih v preteklih letih na ta računa vplačevale članice MDS. Ob tem je MDS dodatno pozval gospodarsko močnejše članice, da Somaliji in Sudanu zagotovijo prostovoljne finančne donacije.

Mehanizem za odpis dolga

Mehanizem delitve bremen (t. i. Burden Sharing) v okviru MDS obstaja od druge polovice 80-ih let prejšnjega stoletja. Obstajata dva računa, ki se napajata iz minimalnega pribitka na obresti pri odplačilu posojil MDS in iz minimalnega odbitka pri obrestih na plasirana sredstva tistih članic, ki sodelujejo v Načrtu finančnih transakcij (Financial Transaction Plan, FTP). Medtem, ko prvi (t. i. SCA-1) predstavlja rezervo za primer, da katera od posojilojemalk MDS ne bi mogla odplačati glavnice, jo drugi (t. i. DCA) predstavlja za primer, ko posojilojemalka ne bi mogla plačati obresti. MDS vodi natančno evidenco vseh prispevkov posameznih članic.

Predlog MDS je, da se vsem državam, ki so prispevale sredstva na zgoraj omenjena računa, vrne denar iz naslova njihovih prispevkov, nato pa se jih v naslednjem koraku zaprosi, da ta denar namenijo kot prispevek za znižanje zunanjega dolga Somalije in Sudana.

Vplačila prispevkov držav članic

MDS je članicam ponudil več možnosti za plačilo oz. vračilo prispevka za Somalijo in Sudan. Države lahko prispevek vplačajo z neposrednim nakazilom na posebna računa, ki ju je MDS odprl v ta namen (t. i. Somalia Administred Account in Sudan Administred Account) ali z neposrednim nakazilom na obstoječi skrbniški račun (t. i. PRG-HIPC Trust Account), iz katerega se financira odpis dolga vseh držav članic (ne le Somalije in Sudana), ki za to izpolnjujejo pogoje. MDS članicam omogoča tudi, da se sredstva do zaključka notranjih postopkov držav članic nakažejo na vmesni podračun, ali pa da se sredstva usmerijo na splošni SDR račun posamezne države, z možnostjo, da država Somaliji in/ali Sudanu dodeli tudi prostovoljno donacijo.

Sodelovanje pri odpisu dolga Somaliji in Sudanu so potrdile vse države članice skupine G-7 (Kanada, Francija, Nemčija, Italija, Japonska, Združeno kraljestvo in Združene države Amerike) ter večina EU držav članic. EU države s tovrstnimi aktivnostmi sledijo tudi sklepom Sveta EU v zvezi z lajšanjem dolga revnim državam s poudarkom na afriških državah.

Prispevek Slovenije pri odpisu dolga Somaliji in Sudanu ter stališče Vlade Republike Slovenije do sodelovanja Slovenije pri pobudi za odpis

Prispevek Slovenije pri odpisu dela dolga Somalije v okviru HIPC je s strani MDS določen v višini 168.765 SDR (213.319 EUR na dan 24. 6. 2022), pri odpisu dela dolga Sudana pa v višini 1.188.840 SDR (1.502.694 EUR na dan 24. 6. 2022). Prispevek Slovenije bo črpan iz obeh računov, SCA-1 in DCA. Za sredstva na računih SCA-1 in DCA je formalno pristojna Banka Slovenije (BS), ki skladno z Zakonom o članstvu Republike Slovenije v Mednarodnem denarnem skladu (ZCMDS, Uradni list RS, št. 2/93, 70/98 in 29/10) sodeluje v FTP.

Vodstvo BS je že v januarju 2020 obvestilo vodstvo MDS, da Slovenija podpira iniciativo za odpis dolga, da pa je potrebno na nacionalni ravni zaključiti vse potrebne predhodne korake in v tej zvezi zlasti sprejeti potrebne sklepe Vlade RS. Svet BS se je na 640. in 683. seji 24. marca 2020 in 31. maja 2022 tudi uradno seznanil s pozivom MDS k sodelovanju Slovenije in predlaganim načinom odpisa dolga ter sklenil, da v skladu s 7. členom ZCMDS celoten prispevek Slovenije za odpis dolgov Somaliji in Sudanu zagotovi BS. Skladno z istim členom ZCMDS, ki določa, da Republika Slovenija (RS) zagotovi povračilo neizterjanih sredstev, ki jih je BS zagotovila MDS, RS ta sredstva povrne BS.

Predvidena prispevka Slovenije je MDS skladno z navodili BS, v soglasju z Ministrstvom za finance (MF), preusmeril na vmesna podračuna za Somalijo in Sudan ("Interim Somalia Subaccount" in "Interim Sudan Subaccount"), kjer se bodo sredstva zadržala do zaključka notranjih postopkov. Po sprejetju sklepov Vlade RS in zagotovitvi povračila sredstev BS, bo BS obvestila MDS o formalni odločitvi in preusmeritvi sredstev iz vmesnih podračunov na administrativna računa za Somalijo in Sudan ("Somalia Administered Account" in "Sudan Administered Account").

Povračilo sredstev BS, s katerimi bo RS sodelovala pri pobudah, bo izvedeno kot pobot, pravice porabe pa bodo zagotovljene v Proračunu RS za leto 2022, na proračunski postavki MF, namenjeni izvrševanju Sporazuma o načinu vodenja poslov in poravnavanju obveznosti, ki

izhajajo iz članstva RS v MDS (v nadaljevanju: Sporazum). Na podlagi ZCMDS in Sporazuma je namreč RS med drugim dolžna BS povrniti stroške negativnih obrestnih razlik in stroške tečajnih razlik, ki nastanejo pri izvajanju obveznosti do MDS. V primeru pozitivnih razlik skladno s Sporazumom BS sredstva zadrži na računu in jih izkazuje kot obveznost do RS, da ne pride do prepovedanega monetarnega financiranja države. Iz tega naslova RS v poslovnih knjigah izkazuje terjatev do BS za nastale pozitivne obrestne razlike (na dan 30. 4. 2022 terjatev znaša 2,15 mio EUR), v katero se bo pobotal znesek, ki ga RS povrne BS v okviru pobud za odpis dela dolga Somaliji in Sudanu, s čimer se bo zmanjšala navedena terjatev.

Podpora pobudi za odpis dolga je smiselna, saj bi Slovenija s tem izkazala, da je enotna s pogledi drugih držav članic EU glede pomoči revnim državam, kar sledi tudi upoštevanju sklepa Sveta EU v zvezi z lajšanjem dolga revnim državam s poudarkom na afriških državah.

Velja tudi pojasniti, da so se voditelji in voditeljice afriških in evropskih držav februarja 2022 dogovorili o skupni viziji za prenovljeno partnerstvo z državami Afriške unije. Cilji partnerstva so solidarnost, varnost, mir ter trajnostna in trajna gospodarski razvoj in blaginja za državljane Afriške unije in Evropske unije zdaj in v prihodnje, da se doseže povezovanje ljudi, regij in organizacij. Kot odziv na makroekonomske učinke krize zaradi covida-19 na afriška gospodarstva so voditelji podprli skupni okvir za obravnavo dolga, ki presega pobudo za začasno opustitev dolžniških obveznosti. Pobuda za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu vsekakor sodi v ta kontekst.

Dodatno je verjetno na mestu tudi ocena, da tudi v primeru odločitve, da se k odpisu dolga ne pristopi, zaradi gospodarske situacije v teh dveh državah ni realnih izgledov, da bi bil ta dolg povrnjen.

Vladi RS se tako na podlagi predhodno navedenega predlaga, da podpre pobudo MDS za odpis dela zunanjega dolga Somaliji in Sudanu, se seznanila, da bo prispevek Slovenije za odpis dolgov Somaliji in Sudanu v evrskih protivrednostih 168.765 in 1.188.840 SDR zagotovila Banka Slovenije ter da poda soglasje, da Republika Slovenija Banki Slovenije ta sredstva povrne.